

AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind
prevenirea torturii – MNP*

Aprob,

Avocatul Poporului

Renate Weber

Raport

privind vizita efectuată la Penitenciarul Baia Mare, județul Maramureș

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

Alba Iulia – 2023

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În conformitate cu art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborat cu art. 19 lit. a) din Protocolul Opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 18.12.2002, precum și cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, instituția Avocatul Poporului, prin reprezentanții Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, Centrul Zonal Alba, respectiv, domnul _____ jurist, doamna _____ psiholog, și domnul _____ medic, consilieri ai **Centrului Zonal Alba**, am efectuat la data de **31.10.2022**, împreună cu reprezentanta Organizației Neguvernamentale „Împreună pentru ei” Baia Mare, doamna _____ o vizită la **Penitenciarul Baia Mare**, cu sediul în orașul Baia Sprie, județul Maramureș.

Vizita a avut următoarele **obiective**: consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii, a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, verificarea măsurilor luate pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19, precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție - MNP, care pot apărea în timpul vizitei.

Această vizită s-a realizat în conformitate cu prevederile Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu scopul îndeplinirii rolului MNP de examinare în mod regulat a tratamentului aplicat persoanelor private de libertate în locurile de detenție, prin transmiterea de informații/documente și prin dialogul purtat între toate părțile implicate în efectuarea vizitei (angajați, beneficiari și membrii echipei de vizitare).

1. Constatările rezultate din vizita efectuată

Penitenciarul Baia Mare este o instituție publică, de interes național, cu personalitate juridică, care funcționează în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor - ANP, având sediul în zona limitrofă a municipiului Baia Mare, mai exact în orașul Baia Sprie.

Penitenciarul Baia Mare este organizat pe **sectoare** de activitate, **servicii, birouri, structuri și compartimente**, astfel: structura siguranța deținerii și regim penitenciar; serviciul regim penitenciar; serviciul siguranța deținerii; serviciul evidență și organizarea muncii; structura economico-administrativă și logistică; serviciul financiar-contabil; biroul logistică; serviciul educație și asistență psihosocială; serviciul educație; serviciul asistență psihosocială; cabinet medical; biroul resurse umane și formare profesională; compartimentul prevenirea

criminalității și terorismului în mediul penitenciar; compartimentul informatică; compartimentul managementul situațiilor de urgență; compartimentul de prevenire și protecție în domeniul securității, sănătății în muncă și protecția mediului; compartimentul secretariat; compartimentul juridic; compartimentul informații clasificate.

Pe parcursul vizitei au avut loc discuții cu domnul comisar șef de poliție penitenciară **directorul** Penitenciarului Baia Mare, cu domnul comisar de poliție penitenciară **director adjunct** pentru siguranța deținerii și regim penitenciar, și cu doamna comisar șef de poliție penitenciară **directoare adjunctă** pentru reintegrare socială.

Au fost consultate rapoarte, dosare de educație și asistență psihosocială ale deținuților registre și alte documente. În urma vizitei, a discuțiilor și analizei documentelor, s-au constatat următoarele:

Penitenciarul Baia Mare avea o capacitate legală, raportat la prevederile **Ordinului Ministrului Justiției nr. 2772/C/2017** pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, **de 241 locuri**, iar la data efectuării vizitei aici erau deținute **382 persoane** (bărbați), unitatea **confruntându-se astfel cu fenomenul de supraaglomerare- gradul de ocupare fiind de 158,5%**. Structura efectivelor, pe profiluri de deținere, era următoarea: 16 persoane **arestate preventiv**, 38 de persoane la **regim deschis** și 328 la **regim semideschis**. În ceea ce privește custodierea **deținuților clasificați vulnerabili**, în înțelesul art. 35 din **Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013** privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, la momentul vizitei, nu existau astfel de situații. De asemenea, nu erau custodiate persoane cu dizabilități locomotorii, încadrate într-un grad de handicap. Penitenciarul nu custodia persoane de sex feminin și nici minori și avea **5 secții de deținere**, unde erau deținute persoane private de libertate bărbați, adulți arestați preventiv, condamnați definitiv, clasificați în regimurile de executare **deschis, semideschis și arest preventiv**.

Statul de funcții prevedea un număr total de **245 de posturi**, din care 201 posturi erau încadrate cu personal, 44 de posturi fiind vacante, având un grad de ocupare procentual de aproximativ 82 %. Pentru **principalele sectoare de activitate ale unității**, situația ocupării cu personal se prezenta astfel:

Supraveghere secții: posturi prevăzute 28, posturi încadrate 25, **3 posturi vacante;**

Acordare drepturi PVC: posturi prevăzute 10, posturi încadrate 10, **0 posturi vacante;**

Pază perimetru: posturi prevăzute 24, posturi încadrate 20, **4 posturi vacante;**

Escortare: posturi prevăzute 25, posturi încadrate 21, **4 posturi vacante;**

Asistență psihosocială: posturi prevăzute 8, posturi încadrate 5, **3 posturi vacante;**

Educație: posturi prevăzute 8, posturi încadrate 6, **2 posturi vacante.**

La **sectorul medical** situația se prezenta astfel:

medic generalist: posturi prevăzute 3, posturi încadrate 2, **1 post vacant;**

medic stomatolog: posturi prevăzute 1, posturi încadrate 1, **0 posturi vacante;**

asistent medical generalist: posturi prevăzute 6, posturi încadrate 5, **1 post vacant;**

asistent medical stomatologie: posturi prevăzute 1, posturi încadrate 0, **1 post vacant;**

asistent medical de farmacie: posturi prevăzute 1, posturi încadrate 0, **1 post vacant;**

asistent medical de igienă: posturi prevăzute 1, posturi încadrate 1, **0 posturi vacante.**

Programul de lucru al personalului penitenciarului se desfășura astfel: **program de tură, 12 ore/ tura de zi cu 24 ore liber și 12 ore/ tura de noapte cu 48 ore timp de odihnă**, în cadrul celor 4 schimburi care asigură supravegherea deținuților, paza perimetrului și accesul în unitate, **program alternativ de 12 ore/ zi cu o zi liberă** între servicii pentru personalul din cadrul sectorului vizită și însoțiri, **program de 8 ore /zi, 5 zile / săptămână**, în cadrul sectorului administrativ și pentru cei care asigură escortarea deținuților, **program de 8 ore /zi, 5 zile / săptămână**, atât dimineața cât și după- masa în cadrul sectorului educație și asistență psiho-socială.

Pregătirea personalului din cadrul Penitenciarului Baia Mare se desfășura în conformitate cu prevederile art. 100 și 101 din **Legea 145/2019** privind statutul polițiștilor de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare și **Ordinul Ministrului Justiției nr. 3513/C/2020** privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a pregătirii profesionale a polițiștilor de penitenciare, precum și criteriile de evaluare a rezultatelor acesteia. **Activitatea de pregătire profesională continuă** desfășurată în perioada 2021-2022 a cuprins **următoarele teme:** Noțiuni generale de prim ajutor, Asigurarea legalității deținerii, Organizarea serviciului de supraveghere, Principii și mijloace de imobilizare, Organizarea serviciului de escortare a persoanelor private de libertate, Securitate dinamică, Inteligența emoțională în gestionarea relațiilor (asistență psihosocială), Managementul furiei, Aspecte privind fenomenul criminalității organizate și mecanisme naționale de prevenire și combatere a acestuia, Aspecte care fundamentează măsurile de transparență instituțională și de prevenire a corupției, Hărțuirea la locul de muncă, Program de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, Instrucția tragerii, Corupția și efectele pe care poate avea asupra mediului penitenciar, Etica și integritatea în administrația publică, Codul deontologic al personalului de

penitenciare - principiile care guvernează conduita profesională, respectiv Codul etic al polițiștilor de penitenciare și corupția - delimitări conceptuale.

a) Condiții de cazare

Sectorul de deținere era organizat în cadrul a cinci secții de deținere.

Secția de deținere E1 cuprindea 10 camere de deținere, numerotate de la E1.1 până la E1.10, avea o **capacitate legală de cazare, conform Ordinului Ministrului Justiției nr. 2772/C/2017** pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, **de 37 locuri (160,84 m² suprafață totală de cazare)** și un număr **de 58 de paturi instalate**. Această secție era profilată pentru cazarea deținuților cu regimurile de executare **semideschis și închis**, dar și cu camere destinate persoanelor **deținute nou depuse** în penitenciar.

Fiecare cameră din această secție era dotată cu câte o masă și 2 bănci metalice fixate în pardoscală, raft metalic pentru depozitare, cuier și câte un grup sanitar propriu prevăzut cu un vas wc, o chiuvetă și o oglindă. Cu ocazia verificării condițiilor de detenție din această secție, la camera E1.6 s-a constatat o temperatură mai scăzută cu aproximativ 4-5 grade Celsius decât în celelalte camere (unde temperatura era de aproximativ 19 grade Celsius), persoanele deținute aici fiind nevoite, ca pe timpul zilei, deși se aflau la interior, să fie echipate cu ținută mai groasă, adecvată pentru exterior. De asemenea, în camerele din această secție din cauza lipsei spațiilor de depozitare pentru **bagajele persoanelor custodiate, erau păstrate pe pavimentul camerelor, sau pe paturile neocupate.**

Echipa de vizită recomandă conducerii unității să se remedieze situația existentă în camera E1.6, respectiv identificarea unei posibilități de a se regla temperatura în camera respectivă în sensul asigurării unei temperaturi adecvate, pentru persoanele cazate în încăpere, precum și să doteze camerele secției cu mobilier adecvat și suficient pentru depozitarea bagajelor și obiectelor personale ale deținuților potrivit prevederilor art. 111 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/ 2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, *Camera de deținere trebuie să respecte demnitatea umană și să întrunească standardele minime sanitare și de igienă, ținându-se cont de suprafața de locuit, volumul de aer, iluminare, sursele de încălzire și ventilație, prin raportare la condițiile climatice.*

Secția de deținere E2 avea un număr de 10 camere, numerotate de la E2.1 până la E2.10, o **capacitate legală de cazare de 81 de locuri (345,73 m²)** și un număr de 145 de paturi

instalate, fiind profilată pentru cazarea deținuților încadrați în regimul semideschis. Camerele de deținere erau dotate cu o masă și 2 bănci metalice fixate în pardoseală, 2 calorifere, rafturi metalice pentru depozitare și câte un cuier pentru vestimentație. Grupurile sanitare din camerele E2.1 și E2.3 erau dotate cu câte 2 vase wc, un pisoar, o chiuvetă și o oglindă. Grupurile sanitare din camerele E2.9 și E2.10 erau prevăzute cu câte un vas wc, un pisoar, 2 chiuvete și 2 oglinzi. Grupurile sanitare din camerele camerelor E2.2, E2.4- E2.8 erau dotate cu câte 2 vase wc, un pisoar, 3 chiuvete și 3 oglinzi. Cu ocazia discuțiilor cu persoanele private de libertate, din camera E2.8, câteva din acestea și-au manifestat nemulțumirea privind faptul că după orele 23.00 nu mai pot viziona programele tv, semnalul de la cablu fiind întrerupt, în timp ce *deținuții de pe alte secții pot urmări emisiunile la televizor, în special meciurile de fotbal, și după orele 23.00*. Referitor la această situație, echipa de vizită recomandă **respectarea și aplicarea unitară, la nivelul întregii unități**, a prevederilor art. 197 alin. (8) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/ 2013 respectiv *Difuzarea emisiunilor radio-TV se realizează conform programului aprobat de directorul unității*.

Toate camerele de deținere din această secție, beneficiaza de spațiu separat pentru depozitarea bagajelor și alimentelor persoanelor custodiate.

Secția de deținere E3 cuprindea un număr de 5 camere de deținere, numerotate de la E3.1 până la E3.5, avea o **capacitate legală de cazare de 16 locuri (77,92 m²)** și un număr de 25 de paturi instalate, fiind profilată pentru cazarea deținuților cu regimul de executare semideschis și infirmerie. Camerele de deținere erau dotate cu câte o masă și 2 bănci metalice fixate în pardoseală, calorifere, rafturi metalice pentru depozitare și cuier. Grupul sanitar din fiecare cameră era prevăzut cu un vas wc, o chiuvetă, o oglindă și o cabină de duș. **Ca și în cazul secției E1, în camerele din această secție din cauza lipsei spațiilor de depozitare pentru bagajele persoanelor custodiate, erau păstrate pe pavimentul camerelor, sau pe paturile neocupate.**

Secția de deținere E4 cuprindea un număr de 8 camere numerotate de la E4.1 până la E4.8, avea o **capacitate legală de cazare de 78 de locuri (326,48 m²)** și un număr de 140 de paturi instalate, fiind profilată pentru cazarea deținuților încadrați în regimul de executare semideschis. Camerele de deținere din această secție erau dotate cu câte o masă și 2 bănci metalice fixate în pardoseală, 2 calorifere, rafturi metalice pentru depozitare și cuier pentru vestimentație. Grupurile sanitare din camerele E4.1 și E4.7 erau dotate cu câte 2 vase wc, un pisoar, 2 chiuvete și 2 oglinzi. Grupurile sanitare din camerele E4.2- E4.6 și E4.8 erau prevăzute cu câte 2 vase wc, un pisoar, 3 chiuvete și 3 oglinzi.

Toate camerele din cadrul acestei secții aveau în structura lor și un spațiu pentru depozitarea bagajelor personale și a alimentelor.

Secția de deținere E5 cuprindea un număr de 6 camere de deținere numerotate de la E5.1 până la E5.6, avea o **capacitate legală de cazare de 29 de locuri (109,92 m²)** și un număr de 56 de paturi instalate, fiind profilată pentru cazarea deținuților cu regimul de executare deschis. Camerele de deținere erau prevăzute cu noptiere, mese și scaune. De asemenea, în cadrul secției E5 exista o **sală de mese** dotată cu 4 mese, fiecare cu câte 4 scaune. **Grupul sanitar** din cadrul secției E5 era amenajat în afara camerelor de deținere fiind configurat astfel: o încăpere destinată îmbăierii deținuților, prevăzută cu 8 cabine individuale de duș, 2 chiuvete, 2 oglinzi, 3 vase wc și 3 pisoare.

Camerele de detenție se prezentau într-o stare bună de igienă și dispuneau **de cel puțin câte un aparat tv., conectat la sistemul de televiziune prin cablu.**

Pe holurile acestor secții de deținere era amplasat un sistem de informare a deținuților, prin intermediul unor monitoare de tip **info chioșc, unde persoanele deținute aveau posibilitate să vizualizeze aspecte de ordin legislativ cu caracter general precum și alte aspecte cu caracter personal**, ca înregistrarea și soluționarea unor cereri, disponibilul de bani din contul personal, etc. De asemenea, pe pereții holurilor secțiilor erau dispuse câte două posturi telefonice, de unde persoanele deținute își exercitau **dreptul la convorbiri telefonice** și erau afișate mape informative, în format fizic, ce conțineau drepturile, îndatoririle, programul zilnic pentru persoanele private de libertate. Spălarea lenjeriei și a hainelor se făcea la spălătoria unității iar efectele personale de mici dimensiuni se spălau de către deținuți în grupurile sanitare din camerele de deținere.

Atât camerele de cazare din Penitenciarul Baia Mare, cât și celelalte încăperi, destinate persoanelor private de libertate, dispuneau de iluminat natural și de instalații necesare asigurării iluminatului artificial. Referitor la activitățile de menținere a igienei personale și colective, în această unitate de penitenciar **se asigura posibilitatea efectuării zilnice a unui duș cu apă caldă**, tuturor persoanelor private de libertate.

Activitatea de îmbăiere a persoanelor private de libertate se efectua în sălile special amenajate, cu cabine individuale, pentru asigurarea intimității utilizatorilor, după următorul program: **luni-vineri** 8.30-11.00 Secția E2; 11.00-12.00 E1+RSD+Carantină+Tranzit; 13.30-14.30 E5, 15.15-17.45 E4; 17.45- 18.30 E2; 18.30-19.00 E5. **Sâmbăta și duminica** 8.30-11.00 E4; 11.00-12.20 E1+RSD+Carantină+Tranzit; 13.0-14.30 E5; 15.00-17.30 E2; 18.30-19.00

E5. Camerele de deținere din cadrul secției E3 dispuneau de dușuri proprii, în fiecare cameră, iar accesul la apă caldă era permanent.

În urma discuțiilor individuale cu persoanele deținute, unul dintre aspectele reclamate de majoritatea dintre acestea, se referea la calitatea proastă a saltelelor de pe paturile din camerele de detenție. Ulterior acestor discuții, am verificat situația de la nivelul penitenciarului, privind dotarea cu acest articol de cazarmament și am constatat că în **anul 2021**, în data de 27 ianuarie, au fost date **în folosință 136 de saltele noi**. În **anul 2022**, în data de 23 august au fost date în folosință **15 bucăți saltele**, iar în 8 septembrie au mai fost distribuite **24 de bucăți**, în stoc existând încă **100 de bucăți**, care au fost distribuite în data de 25 noiembrie. Referitor la calitatea acestora, personalul unității ne-a informat că achiziția acestor bunuri se face de către structura centrală specializată din ANP, cu respectarea legislației privind achizițiile publice, în care, **criteriul prețului cel mai mic** deține o pondere semnificativă în procesul de achiziție.

De asemenea, pe parcursul anului 2022, conform proceselor - verbale întocmite și prezentate echipei de vizită, au fost efectuate lucrări de **dezinsecție și deratizare generală**, executate **cu mijloace proprii** în vederea distrugerii insectelor dăunătoare și a celor parazite (ploșnițe - în cele trei stadii de dezvoltare, țânțari, muște, gândaci de bucătărie, purici, furnici, căpușe etc.) în 30.03.2022, 28.04.2022, 05.09.2022, respectiv 18.10.2022.

La nivelul penitenciarului existau și câteva **spații destinate acordării unor facilități/drepturi** persoanelor private de libertate, precum: **o cameră pentru acordarea vizitelor intime**, dotată cu pat, dulap, televizor, grup sanitar cu duș, wc, chiuvetă, oglindă, o chicinetă cu chiuvetă și un cuptor cu microunde, **un sector de vizită**, dotat cu 2 posturi cu geamuri despărțitoare, televizor, 5 mese și cu o **cameră interioară de joacă și un spațiu exterior destinat copiilor**, dotate cu leagăne, tobogane, pavaj sintetic, scăunele, bănci, jucării, supravegheate video, **o zonă pentru pregătirea transferurilor**, prevăzută cu circuit de intrare/ieșire și cu grup sanitar propriu, **o bibliotecă** care dispunea de 4670 titluri de carte, **o spălătorie-croitorie**, dotată cu 3 uscătoare și 4 mașini de spălat. De asemenea, unitatea mai dispunea de **un atelier de lăcătușerie**, dotat cu un banc de lucru, polizor, mașină de găurit, aparat de sudură, **un atelier de tâmplărie**, unde se desfășurau activități de reparații și întreținere a mobilierului și obiectelor de inventar, o încăpere destinată **comunicărilor online**, dotată cu 5 posturi de calculator, **ateliere pentru producție unde își desfășurau activitatea persoanele deținute cu contract de muncă**, **o sală de sport și un sector de videoconferință** cu 2 posturi.

Pe parcursul anilor 2021-2022, în cadrul Penitenciarului Baia Mare nu au fost înregistrate cazuri de suicid, tentative de suicid sau decese.

b) Asistența medicală

Asistența medicală în Penitenciarul Baia Mare era asigurată prin cele două cabinete medicale și Secția E3 de infirmerie, astfel: 1 **cabinet medical medicină de familie (dotări mobilier: canapea de consultație, birou, scaune și dulap; aparatură: stetoscop, tensiometru, termometru, pulsoximetru, glucometru, cântar și lampă UV)** și 1 **cabinet stomatologic (dotat cu unit stomatologic, instrumentar specific activității de medicină dentară, materiale sanitare, birou de lucru și 2 scaune), camerele E3.4 și E3.5, cu 3 și respectiv 4 paturi.**

Personalul medical își desfășura activitatea astfel încât era asigurată permanența asistenței medicale a persoanelor private de libertate. La data vizitei, erau 2 medici de medicină de familie, 1 medic stomatolog având un program de 7 ore/zi și 7 asistenți medicali (5 asistenți generaliști, 1 asistent farmacist și 1 asistent igienă), având un program de 24/ 72 ore. Din posturile prevăzute în organigramă erau **vacante 1 post medic generalist, 1 post asistent generalist și 1 post asistent stomatologie.**

Consultațiile medicale se acordau conform unui program zilnic, organizat pe secțiile și pe camerele de deținere. Urgențele erau examinate cu prioritate, indiferent de programul consultațiilor medicale. În afara programului de lucru al medicului, continuitatea în acordarea asistenței medicale era asigurată de către cadrele sanitare medici, respectiv asistenți medicali. Aceștia examinau pacientul și, dacă era cazul, îl îndrumau/ trimiteau la o unitate medicală din sistemul public de sănătate, unde i se putea acorda asistență medicală de urgență.

Activitatea medicală, pe anul 2022, era consemnată în Fișele medicale și în Registrele de consultații. Până la data vizitei, au fost efectuate și înregistrate **9819 consultații.** În **Registrul de tratamente** au fost consemnate **2054 cazuri/ manopere** de acordare a tratamentului medical. La **medicina dentară** au fost efectuate **526 de consultații.** Au fost înregistrate **374 de persoane** private de libertate, care au fost escortate pentru examene de specialitate și investigații medicale în **Policlinica și Spitalul Județean de Urgență „Dr. Constantin Opreș”** Baia Mare. În **Registrul de transferuri** erau consemnate **1649 de consultații** acordate persoanelor care au sosit sau au părăsit penitenciarul prin această procedură.

Mărcile traumatice erau consemnate în **Registrul special de leziuni traumatice.** Până la data vizitei, pentru anul 2022, erau consemnate 22 evenimente, iar dintre acestea 7 erau

hetero agresiuni. În astfel de situații, deținuții erau prezentați la cabinetul medical, unde erau examinați și declarau în scris despre ceea ce s-a întâmplat în legătură cu respectivul eveniment. Dacă, în urma examinării, se constatau semne de agresiune, se întocmea o notă către directorul unității și judecătorul de supraveghere a privării de libertate, iar apoi se anunța parchetul competent și cu acordul pacientului, acesta era prezentat Serviciul județean de medicină legală.

Aparatul de urgență era dotat corespunzător, fiind amplasat într-un loc accesibil personalului medical (dulap închis cu cheie).

În **Registrul de refuz de hrană** erau consemnate 18 cazuri, **3 dintre acestea fiind verificate** de către membrii echipei de vizită, rezultând următoarele aspecte: **în primul caz**, persoana privată de libertate a anunțat în scris, șeful de secție în data de 04.07.2022, ora 13.00, despre intenția de refuz de hrană, din cauza *unor probleme cu actele de la Judecătoria Baia Mare*. A fost consultată de medic și s-a dispus mutarea acesteia la infirmerie, în camera E3.5. A refuzat 3 mese consecutive, începând cu masa din 04.07.2022, ora 13.00, până la masa din data de 05.07.2022, ora 06.30. A ieșit din refuzul de hrană în 05.07.2022, la ora 09.35, ocazie cu care a fost întocmit Procesul - verbal privind ieșirea din refuz de hrană. Un alt caz e al unei persoane private de libertate, care a anunțat șeful de secție în data de 22.07.2022 de intenția de refuz de hrană, nemulțumită fiind de faptul că *i-a fost anulată vizita intimă*, existând în acest sens hotărâre definitivă a unei sancțiuni disciplinare. S-a dispus verificarea aspectelor, reclamate, s-a efectuat consultul medical, ocazie cu care se consemnează menținerea refuzului de hrană al persoanei, medicul dispunând monitorizarea acestuia o dată/ zi sau la nevoie. A refuzat primele 3 mese consecutive, începând cu 23.07.2022, ora 6.30, ora 13.00 și ora 18.00. În 23.07.2022, la ora 19.30, a fost sesizat judecătorul de supraveghere, cu adresă scrisă, în care se arăta situația persoanei în cauză. Aceasta a fost audiată de către judecătorul de supraveghere, în data de 25.07.2022, ocazie cu care a anunțat încetarea refuzului de hrană, în data de 25.07.2022, ora 12.00, conform declarației scrise a acesteia, existentă la dosar. La dosarul respectiv erau întocmite și depuse Declarația persoanei privind intrarea în refuz de hrană, din data de 23.07.2022, Procesul - verbal de ridicare a bunurilor cu ocazia intrării în refuz de hrană, din data de 22.07.2022, ora 18.30, Declarație privind încetarea refuzului de hrană, din data de 25.07.2022, ora 12.00.

Un alt treilea caz, era al unei persoane private de libertate care a anunțat, în data de 14.09.2022, ora 12.45, șeful de secție despre intenția de a intra în refuz de hrană, deoarece *dorea să fie mutată într-o altă cameră de detenție*. Conform documentelor existente la dosar, persoana a fost consultată de medic și s-a dispus mutarea la infirmerie, în data de 14.09.2022,

ora 13.00. A refuzat primele 3 mese, începând cu 14.09.2022, ora 18.10. În data de 15.09.2022, a fost sesizat, în scris, judecătorul de supraveghere care a transmis directorului penitenciarului, să dispună supravegherea atentă, monitorizarea în infirmerie și consilierea psihologică, fără soluționarea cererii privind mutarea în altă cameră. După discuția cu medicul unității, din data de 20.09.2022, persoana în cauză a încetat refuzul de hrană prin Declarația de ieșire din refuz de hrană din data de 20.09.2022.

Aparatul de urgență era dotat corespunzător, fiind într-un loc accesibil personalului medical (dulap închis cu cheie).

Măsurile pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID -19

În baza dispozițiilor primite din partea ANP, au fost puse în aplicare măsurile de prevenire a răspândirii noului coronavirus precum și de prevenire a infectării personalului și persoanelor private de libertate custodiate, dintre care amintim: pe fiecare secție de deținere s-au montat dispensere cu dezinfectant pentru mâini, care erau periodic alimentate, zilnic se distribuiau măști de protecție și mănuși de unică folosință persoanelor private de libertate care desfășurau activități lucrative, periodic se desfășurau activități de dezinfecție la nivelul sectorului de deținere.

c) Hrănirea persoanelor deținute

Hrana era asigurată prin preparare în bucătăria proprie a penitenciarului. Blocul alimentar era spațios, bucătăria prezentând 8 cuve de gătit și o mașină de gătit de tip profesional. Distribuirea și servirea mesei se realiza în prezența supraveghetorului aflat în serviciu, fără a fi încălcate normele de igienă în alimentație, astfel încât distribuirea hranei pe secțiile de deținere se realiza cu ajutorul cărucioarelor de transport, iar hrana preparată era distribuită de către deținutul selecționat la deservire, din recipientele de inox, care erau separate pentru fiecare normă de hrană (respectiv regim alimentar) în parte, în vesela fiecărei persoane private de libertate, cu ajutorul polonicelor de inox, care nu se amestecau între normele de hrană. Totodată, distribuirea hranei se făcea în condiții de igienă (personalul fiind echipat cu halate albe, bonetă și mănuși alimentare de unică folosință. Hrana era proaspătă, suficientă atât cantitativ cât și caloric, iar din punct de vedere organoleptic este satisfăcătoare.

La data vizitei, **meniul zilei**, pe norme de hrană era următorul: **Norma 16 - arestați preventivi:** *dimineața* - ceai, marmeladă, brânză; *prânz* - ciorbă țărănească, iahnie de fasole cu carne de porc; *seara* - ghiveci de legume. **Norma 17 - staționare:** *dimineața* - ceai, marmeladă și brânză; *prânz* - ciorbă țărănească și iahnie de fasole cu carne de porc; *seara* - ghiveci de

legume. **Norma 17A - muncă:** *dimineața* - ceai, marmeladă și brânză; *prânz*- ciorbă țărănească și iahnie de fasole cu carne de porc; *seara* - ghiveci de legume. **Norma 17 V - vegetarieni:** *dimineața* - ceai, marmeladă, brânză; *prânz* – ciorbă țărănească și iahnie de fasole cu ceapă; *seara* - ghiveci de legume. **Norma 17 M - musulmani:** *dimineața* - ceai, marmeladă și brânză; *prânz* - ciorbă țărănească și iahnie de fasole cu carne de vită; *seara* - ghiveci de legume. **Norma 18-:** *dimineața* - ceai, margarină și brânză; *prânz* – supă de tăiței și ghiveci de legume cu carne de porc; *seara* – griș cu lapte. **Norma 18 E distrofici:** *dimineața*- ceai, margarină și brânză; *prânz* – supă de tăiței, ghiveci de legume cu carne de porc; *seara* – griș cu lapte. **Norma 18 D-diabet:** *dimineața* - ceai, margarină și brânză; *prânz* – supă de tăiței, ghiveci de legume cu carne de porc; *seara* – griș cu lapte. Rația zilnică de pâine, alocată fiecărui deținut, se distribuia odată cu masa de dimineață.

d) Activitățile de reintegrare socială

Sectorul Reintegrare Socială, prin componentele sale **Serviciul educație și Serviciul asistență psihosocială** organizează, coordonează, derulează și evaluează activitatea de educație și asistență psihosocială desfășurată cu implicarea persoanelor private de libertate, în cadrul penitenciarului. Acest sector de activitate era coordonat de un **director adjunct pentru reintegrare socială**.

Statul de organizare al sectorului prevedea un număr de posturi configurate astfel: **Serviciul educație** cu 8 posturi prevăzute, din care 6 posturi încadrate și **2 posturi vacante**, iar **Serviciul Asistență Psihosocială** cu 8 posturi prevăzute din care 5 posturi încadrate și **3 posturi vacante**.

Penitenciarul Baia Mare a fost acreditat în anul 2014, ca **furnizor de servicii sociale** (autorizare furnizor AF/ 000399), iar la 08.01.2021 **Serviciul educație și asistență psihosocială** a obținut din partea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, licența de functionare LF/0009533, valabilă pentru 5 ani, pentru activitatea CZPN-IV (Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie).

Activitățile de reintegrare psihosocială derulate în cadrul penitenciarului, pe parcursul anului 2022, până la data efectuării vizitei, conform evidențelor, au fost acordate pentru 646 persoane private de libertate distincte. Totodată, s-au înregistrat 3996 participări totale, la activitățile acestui sector din care amintim:

Programe educaționale: de alfabetizare; de dezvoltare a abilităților de viață independentă (adulți) – componenta educațională independent și responsabil; de educație civică; de educație juridică; de educație pentru sănătate; de educație pentru viața de familie; program „Lăudați pe Domnul” Modulul I; program „Cuvântul care zidește” Modulul II; program „Cuvântul care zidește” Modulul III; program Antrenarea competențelor de bază în relație cu munca, cu un total de 290 de participări.

Programe psihologice specifice/ generale: program de autocunoaștere și dezvoltare personală; program destinat agresorilor sexuali; program destinat persoanelor cu antecedente în toxicomanie, alcool; program destinat persoanelor cu antecedente în toxicomanie, drog; program destinat persoanelor cu conduită agresivă; program de asistență psihologică destinat dependențelor (jocuri, adicții și alcool); program de asistență psihologică specifică pentru diminuarea impulsivității; program de activitate destinat persoanelor private de libertate cu afecțiuni psihice; program de activitate pentru diminuarea comportamentului agresiv și a violenței, cu un total de 124 de participări.

Programe de asistență socială: program de formare a abilităților parentale; program de formare a abilităților sociale; program de pregătire pentru liberare; program de prevenire a recidivei (dezvoltarea abilităților decizionale în situații de risc infracțional), cu un total de 164 de participări.

Referitor la eficacitatea demersurilor specifice ale asistenților sociali, echipa de vizită a constatat că aceasta a fost diminuată de faptul că personalul existent avea și alte atribuții decât cele specifice postului, cum ar fi cele de purtător de cuvânt și de înlocuitor al responsabilului cu informațiile publice, de secretar al Comisiei SCM, de persoană desemnată pentru întocmirea actelor de stare civilă, precum și de persoană desemnată a desfășura activități în cadrul proiectelor cu finanțare externă, 4 ore pe zi. **Rezultatul acestei situații s-a obiectivat în faptul că nu s-a reușit includerea în programul de pregătire pentru liberare a tuturor persoanelor private de libertate, supuse analizei în comisia pentru liberare condiționată,** întrucât acest demers a fost coordonat de către un singur specialist, insuficient raportat la numărul de persoane condamnate, analizate în cadrul comisiei pentru liberare condiționată, așa cum prevede art. 190 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/ 2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, *Deținuții aflați în perioada premergătoare analizării în comisia pentru liberare condiționată sunt incluși într-un program multidisciplinar, care vizează informarea*

cu privire la pașii care trebuie urmați după liberarea din penitenciar, în scopul reintegrării sociale.

Activități semi structurate (perioada anului 2022 - data vizitei)

În completarea programelor specifice, la nivelul unității penitenciare s-au organizat și următoarele **activități semi structurate**: Activități de informare privind integrarea pe piața forței de muncă - 11 participări; Activități de inițiere IT – 11 participări; Activități de grup, religioase sau liturgice, desfășurate de preotul ortodox angajat – 748 participări; Activități de informare, consiliere, medierea muncii – 72 participări; Activități destinate deținuților analfabeți/ analfabeți funcțional – 13 participări; Activități religioase creditate, desfășurate de către preotul ortodox - 15 participări; Adaptare la condițiile privării de libertate – 48 participări; Alte manifestări artistice – 8 participări; Altele – 560 participări; Alte activități sociale desfășurate pe baza de proiect de activitate – 19 participări; Alte activități sociale desfășurate pe bază de proiect de activitate necreditate – 87 participări; Activități psihologice (organizate în baza proiectului de activitate) – 73 participări; Activități psihologice necreditate – 19 participări; Biserica creștină adventistă de ziua a șaptea - 62 participări; Biserica Ortodoxa Romana – 21 participări; Biserica Reformata – 20 participări; Broderie – 2 participări; Concursuri tematice - 41 participări; Conferințe – 25 participări; Competiții sportive – 26 participări; Consiliere socială în vederea restabilirii/medierii relațiilor de familie – 4 participări; Consiliere sociala pentru alte nevoi si riscuri sociale (handicap, invaliditate, pensie, acte de stare civila etc) – 4 participări; Consiliere socială pentru dezvoltarea abilităților parentale – 1 participare; Consiliere socială pentru dezvoltarea capacității decizionale în situații de risc – 3 participări; Consiliere sociala pentru identificarea de resurse – 21 participări; Consiliere socială pentru prevenția violenței domestice -1 participare; Consiliere educațională – 35 participări; Consiliere psihologică bolnavi psihic – 12 participări; Consiliere psihologică consumatori de droguri – 18 participări; Consiliere psihologică diminuare risc de suicid – 5 participări; Consiliere psihologica în criză (inclusiv refuz de hrană, cameră de izolare) – 77 participări; Consiliere psihologică pentru agresivi – 16 participări; Consiliere psihologică pentru agresori sexuali – 2 participări; Consiliere psihologică persoane cu risc de vulnerabilizare (inclusiv consilierea pre și posttestare HIV SIDA) – 3 participări; Clasa 1- 9 participări; Clasa a 2-a – 8 participări; Clasa a 3-a – 6 participări; Clasa a 4-a – 8 participări; Clasa a 5-a – 5 participări; Clasa a 6-a – 16 participări; Clasa a 7-a – 15 participări; Clasa a 8-a – 17 participări; Clasa a 9-a – 24 participări; Clasa a 10-a – 18 participări; Clasa a 11-a – 16 participări; Dezbateri – 99

participări; Dezvoltarea inteligenței emoționale – 24 participări; Emisiuni locale radio - TV – 2 participări; Filme – 190 participări; Forță/culturism – 95 participări; Grup de progres, creștere și dezvoltare (aria socială) – 18 participări; Grup de terapie socială – 12 participări; Lucrări de dulgherie – 9 participări; Lucrări de instalații sanitare – 7 participări; Lucrări de pardoseli – 8 participări; Lucrări de zidărie și de faianțare – 10 participări; Modulul nr. II Educație Economică – 20 participări; Organizația Religioasă Martorii lui Iehova – 43 participări; Participare la competiții sportive – 26 participări; Prelegeri – 107 participări; Participare la stagii de practică (aria socială) – 129 participări; Participare la stagii de practică (aria psihologică) – 40 participări; Restaurare credite – 7 participări; Tenis cu piciorul – 26 participări; Tenis de masă – 44 participări; Spectacole – 32 participări; Teatru – 33 participări; Uniunea Penticostală – Biserica lui Dumnezeu Apostolică - 197 participări; Vizite la instituții guvernamentale și neguvernamentale (societăți comerciale, instituții de învățământ, case de copii, case de bătrâni și fundații religioase) - 13 participări; Vizite la obiective culturale (muzeu și mănăstire) - 7 participări.

Aria socială (semestrul I)

Au fost **evaluate** inițial 47 persoane private de libertate, periodic 302 persoane private de libertate și, la final, 253 de persoane private de libertate și au fost completate 602 câmpuri în aplicația informatică PMSWEB / 602 persoane private de libertate evaluate.

Au fost **consiliate** pe probleme sociale 21 persoane private de libertate, din care 13 persoane au fost consiliate pentru identificarea de resurse, 4 persoane pentru alte nevoi și riscuri, iar 4 persoane pentru restabilirea relațiilor de familie. Au fost întocmite 29 fișe de consiliere, au fost consemnate 29 de ședințe realizate în registrul specialiștilor și au fost completate 29 câmpuri în pr. PMSWEB.

Aria de intervenție psihologică (semestrul I)

Au fost **evaluate** inițial 47 de persoane private de libertate, periodic 324 persoane private de libertate și final 253 persoane private de libertate și au fost completate 624 câmpuri în pr. PMSWEB / 624 persoane private de libertate evaluate.

În cadrul demersurilor de evaluare psihologică inițială, erau utilizate Instrumentele standardizate de evaluare a nevoilor, elaborate la nivelul ANP (Anexa 1 /Decizia Direct. ANP 403/2016).

Pentru evaluările psihologice periodice, instrumentul utilizat era PHQ-9, precum și interviul semi structurat, utilizat, de asemenea, și pentru evaluările realizate de către Serviciul asistență socială.

În anul 2021, ANP a achiziționat câte două instrumente psihologice pentru fiecare unitate penitenciară, respectiv: Interviul clinic structurat pentru tulburările de personalitate din DSM-5 (SCID-5-PD) și Interviul clinic structurat pentru tulburările din DSM-5, versiunea pentru clinician (SCID-5-CV).

Au fost **consiliate** psihologic 115 persoane private de libertate, realizându-se un total de 206 ședințe de consiliere individuală; au fost întocmite 206 fișe de consiliere individuală; au fost consemnate 206 ședințe în registrul specialiștilor; au fost completate 206 câmpuri în aplicația informatică . PMSWEB.

În ceea ce privește asistența psihologică acordată în cazurile de „**refuz de hrană**”, potrivit situației prezentate de cei doi psihologi, aceștia au efectuat consilieri psihologice în criză (refuz de hrană) pentru **6 persoane private de libertate care au refuzat hrana și au beneficiat de consiliere psihologică individuală, ca urmare a recurgerii la această formă de protest**. Persoanele private de libertate în refuz de hrană erau monitorizate zilnic de către psihologi, iar din a 10-a zi de refuz de hrană, exista obligativitatea informării **Direcției de reintegrare socială din ANP**.

Spațiile în care se desfășurau activitățile de educație, asistență psihologică și socială se prezenta astfel:

- un spațiu amplasat în sectorul administrativ unde își desfășoară activitatea directorul adjunct, șeful serviciului asistență psihosocială, șeful serviciului educație, 6 ofițeri și 3 agenți;
- două cluburi destinate activităților de educație și asistență psihosocială/regimul semideschis;
- un club destinat activităților de școlarizare și activităților de educație și asistență psihosocială/regimul semideschis;
- filiala „Penitenciar” a Bibliotecii Județene „Petre Dulfu” Baia Mare/tot efectivul de persoane private de libertate;
- o sală de sport/regimul semideschis;
- un teren de sport (folosit și ca și curte de plimbare)/regimul semideschis;
- un teren de sport (folosit și ca și curte de plimbare)/regimul deschis;
- două cluburi – săli de clasă (în afara secției de deținere) /persoane private de libertate din regimul semideschis și deschis/elevi înscriși la cursurile de școlarizare;
- sala de mese din cadrul Secției E.5 regimul deschis;

- două cabinete consiliere educațională, psihologică și socială și activități grupuri mici/regim semideschis;
- biroul șefului de secție (Secțiile E.2, E.4, E.5) și biroul supraveghetorului (Secțiile E.1, E.3) pentru derularea activităților individuale (convorbiri individuale și evaluare) cu persoanele private de libertate;
- biserica penitenciarului/tot efectivul;
- un atelier de tâmplărie destinat formării profesionale și activității de practică pentru elevii înscriși la cursurile liceale/persoane private de libertate din regimul semideschis care corespund grupului țintă.

Instruirea școlară și formarea profesională a deținuților:

În anul școlar 2021-2022, au fost incluși la **cursurile de școlarizare** 75 de deținuți, astfel:

- 18 deținuți, în clasele I-IV simultan, la clasa afiliată Centrului Școlar de Educație Incluzivă Baia Mare, din care: în clasa I: 6 deținuți incluși; în clasa a II-a: 5 deținuți incluși; în clasa a III-a: 2 deținuți incluși; în clasa a IV-a: 5 deținuți incluși;

- 30 deținuți, în clasele V-VIII simultan, la clasa afiliată Centrului Școlar de Educație Incluzivă Baia Mare, din care: în clasa a V-a: 3 deținuți incluși; în clasa a VI-a: 6 deținuți incluși; în clasa a VII-a: 10 deținuți incluși; în clasa a VIII-a: 11 deținuți incluși;

- 9 deținuți, în clasa a IX-a, filiera tehnologică, construcții, calificare: pietrar, zidar și tencuitor;

- 13 deținuți, în clasa a X-a, filiera tehnologică, construcții, calificare: pietrar, zidar și tencuitor;

- 5 deținuți, la stagii de practică – nivel III calificare, filiera tehnologică și confecționare produse textile.

Dintre deținuții care au fost incluși în activități de școlarizare în anul 2021-2022, 31 deținuți nu au absolvit, deoarece: 6 deținuți au refuzat pe parcurs participarea la programul de școlarizare; 12 deținuți au fost eliberați condiționat; 7 deținuți au fost transferați la alte unități penitenciare; 6 deținuți nu au avut documentele școlare necesare pentru înscriere.

În anul școlar 2022-2023, au fost incluși la **cursurile de școlarizare** 72 de deținuți, astfel:

- 18 deținuți, în clasele I-IV simultan, la clasa afiliată Centrului Școlar de Educație Incluzivă Baia Mare, din care: în clasa I: 5 deținuți incluși; în clasa a II-a: 5 deținuți incluși; în clasa a III-a: 4 deținuți incluși; în clasa a IV-a: 4 deținuți incluși;

- 25 deținuți, în clasele V-VII și VI-VIII simultan, la clasa afiliată Centrului Școlar de Educație Incluzivă Baia Mare, din care: în clasa a V-a: 2 deținuți incluși; în clasa a VI-a: 9 deținuți incluși; în clasa a VII-a: 6 deținuți incluși; în clasa a VIII-a: 8 deținuți incluși;

-13 deținuți, în clasa a IX-a, filiera tehnologică – confecționare produse textile;

- 8 deținuți, în clasa a X-a, filiera tehnologică, construcții, calificare: pietrar, zidar și tencuitor;

- 8 deținuți, la stagii de practică – nivel III calificare, filiera tehnologică, construcții, calificare: pietrar, zidar și tencuitor.

Adulții primesc 50 credite/semestru absolvit pentru învățământul de masă. Instruirea școlară este un demers obligatoriu cu caracter specific pentru persoanele private de libertate cărora li s-a identificat această nevoie și care și-au dat acordul de a participa prin semnarea Planului individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică.

În ceea ce privește **formarea profesională** a persoanelor private de libertate, pe parcursul anului 2022 s-a derulat **un singur curs** de calificare în meseria de „Îngrijitor spații verzi”. Au fost înscriși la cursul de calificare 20 de deținuți și au finalizat 17, deoarece 3 deținuți au fost puși în libertate. De asemenea, 11 deținuți au participat la activitatea de informare și mediere pentru inserție pe piața muncii, desfășurată în data de 15.04.2022, și 13 deținuți au participat la activitatea de informare și mediere pentru inserție pe piața muncii, desfășurată în data de 07.01.2022.

Formarea profesională este un demers obligatoriu, cu caracter specific pentru persoanele private de libertate, cărora li s-a identificat această nevoie și care și-au dat acordul prin semnarea **Planului individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică**. Participanții primesc 30 credite/curs de inițiere absolvit, iar pentru fiecare curs de calificare, specializare sau perfecționare absolvit – nivel I, respectiv II, se primesc 50 /80 credite.

Având în vedere numărul redus al activităților derulate la nivelul penitenciarului cu scopul formării profesionale (un singur curs de calificare în meseria de „Îngrijitor spații verzi”) **a persoanelor private de libertate, echipa de vizită consideră oportun a recomanda intensificarea activităților derulate în acest scop, în vederea facilitării reintegrării socio-profesionale a persoanelor încarcerate, după liberare.**

Prestare muncă

Situația persoanelor private de libertate care prestau muncă la nivelul penitenciarului, se prezenta astfel: 96 persoane desfășurau activitate pentru deservirea penitenciarului, 7 persoane munceau cu contract de muncă, cu plată în exteriorul penitenciarului în cadrul unei societăți comerciale în domeniul producției cauciuc, 48 persoane aveau contracte de muncă, cu plată, în interiorul unității penitenciare, cu plată, cu o societate comercială domeniul de activitate fiind pentru 28 persoane, lipire-capsare, iar pentru 20 persoane, asamblare contactoare electrice.

Accesul persoanelor private de libertate la informare, studiu, lectură și recreere

În ceea ce privește asigurarea accesului persoanelor private de libertate la informare, studiu, lectură și recreere, în semestrul I al anului 2022, au fost încheiate 11 abonamente de presă la 6 publicații zilnice și 5 lunare, acestea fiind distribuite în toate camerele de deținere, conform Graficului lunar de distribuire a presei. Au fost verificate și gestionate 144 aparate TV. În cursul semestrului I din 2022 au fost primite 33 aparate TV și au fost predate 33 aparate TV. Prin intermediul stației radio și a stației TV locale au fost redifuzate zilnic, fără întreruperi, programe radio-TV naționale, precum și emisiuni locale și materiale cu caracter educativ și informativ. S-a realizat, lunar, revista penitenciarului. Activitatea de bibliotecă s-a desfășurat zilnic conform orarului zilnic aprobat. În cursul semestrului I din anul 2022, au frecventat biblioteca 64 persoane private de libertate și au fost rulate 437 cărți.

Pregătirea profesională a ofițerilor psihologi

În ceea ce privește pregătirea profesională a celor doi ofițeri psihologi angajați la nivelul penitenciarului, unul dintre aceștia era specializat în Psihologie clinică și psihoterapie, treapta de specializare specialist și a urmat un program de masterat în Psihologie clinică și Psihoterapie, și a participat în cursul anului 2022, la **cursuri de formare profesională continuă**, prin platforma e-learning, puse la dispoziție de departamentul resurse umane a unității penitenciare, respectiv: „Alianța terapeutică”; „Inteligența emoțională în gestionarea relațiilor”; „Managementul furiei”. Cel de-al doilea ofițer psiholog avea specializări în Psihologie Clinică și Psihologie aplicată în domeniul securității naționale, treapta de specializare practicant autonom. În ceea ce privește **formarea profesională continuă** a acestuia, pe parcursul anului 2022 a participat la următoarele cursuri: „Probleme de sănătate mintală: Semne, simptome, diagnostic, impactul asupra vieții și psihoeducație”; „Curs intensiv de consiliere psihologică: structură, metode ceclectice, strategii de intervenție”, iar prin platforma e-learning, puse la dispoziție de departamentul resurse umane a penitenciarului,

respectiv: „Inteligența emoțională în gestionarea relațiilor”; „Managementul Furiei”; „Alianța terapeutică”. Acesta a participat și la sesiunea de management organizată în perioada 27.06-01.07.2022, în cadrul proiectului LEADCOR- Leadership development for occupational stress reduction in correctional settings, Lisabona, Portugalia, și la sesiunea de instruire organizată în perioada 23.05.2022-27.05.2022, în cadrul proiectului Self Design: „Încurajarea deținuților să își autoevalueze punctele forte și punctele slabe personale în vederea reintegrării, prin introducerea principiilor design thinking”, Livorno, Italia.

Dosarul de educație și asistență psihosocială a persoanelor custodiate în penitenciar cuprindea următoarele documente: Fișa datelor personale și familiale, date despre fapta pentru care suportă detenția și regimul de condamnare; Date despre schimbarea regimului de executare și includerea în categoria „grad de risc”; Fișa educațională de evaluare inițială; Fișa educațională de evaluare periodică; Fișa educațională de evaluare finală; Fișa socială de evaluare inițială; Fișa socială de evaluare periodică; Fișa socială finală; Fișa psihologică de evaluare inițială; Fișa psihologică de evaluare periodică; Fișa psihologică finală; Fișa de asistență moral-religioasă; Planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică inițial (pentru persoanele private de libertate condamnate); Angajamentul de participare la planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică inițial; Planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică revizuit; Angajamentul de participare la planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică revizuit; Fișa cu propuneri de modificare a regimului de executare a pedepsei privative de libertate; Fișa privind desfășurarea intervenției educaționale; Fișa privind desfășurarea intervenției psihosociale; Proces - verbal de constatare a refuzului de participare la programele desfășurate.

În urma consultării dosarelor, s-a constatat faptul că existau Fișe de evaluare necompletate sau care conțineau rubrici necompletate, acestea fiind doar semnate de către beneficiari. **Referitor la acest aspect, echipa de vizită recomandă ca dosarele de educație și asistență psihosocială ale persoanelor private de libertate să fie completate în totalitate, atunci când se li înmânează acestora documentele pentru a le semna, precum și întocmirea fișelor lipsă din dosare.**

De asemenea, în urma consultării dosarelor de educație și asistență psihosocială și a **Analizei anuale a nevoilor** (educaționale, de asistență psihologică și asistență socială) ale persoanelor private de libertate custodiate în unitatea penitenciară, s-a sesizat faptul că în raport cu numărul persoanelor cu nevoi identificate în aceste arii, există un număr mare de nevoi

necompensate (peste 50%) în materie de: **formare profesională** a persoanelor private de libertate, **educație civică** a acestora, respectiv: simț diminuat al responsabilității; slabă reprezentare a normelor de conduită civică; slabă responsabilitate în context social; comportament deviant frecvent; estimarea eronată a consecințelor generate de propriile acțiuni; nerespectarea unor reguli și limitarea conduitelor neadecvate; univers valoric restrâns, precum și din **perspectivă educațională**, respectiv: existența unor disponibilități și resurse ocupaționale nevalorificate; evidențierea unor aptitudini aflate în stare latentă sau insuficient valorificate; dificultăți de gestionare a timpului liber; valorificarea eficientă a timpului și resurselor.

Având în vedere această situație, echipa de vizită recomandă a se intensifica **desfășurarea activităților, în cadrul acestor arii și a se încuraja implicarea persoanelor private de libertate în activități, care presupun compensarea nevoilor enumerate, în materie de educație civică, formare profesională și spectru educațional, cu scopul asigurării unor premise care să aibă un impact favorabil asupra integrării / reintegrării socio-profesionale a persoanelor private de libertate, ulterior momentului punerii în libertate a acestora.**

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

Conducerii Penitenciarului Baia Mare, județul Maramureș, să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Efectuarea demersurilor legale, privind ocuparea posturilor vacante prevăzute în statul de funcții al Penitenciarului Baia Mare, în special la Sectorul Reintegrare Socială, în sensul optimizării activității privind pregătirea persoanelor private de libertate, pentru integrare/ reintegrare socio-profesională, după liberarea din penitenciar.
2. Gestionarea problemei supraaglomerării existente la nivelul unității penitenciare, în conformitate cu prevederile art. 1, alin. (3) din Anexa la Ordinul Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017- pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate.

3. Remedierea situației existente în camera E1.6, respectiv identificarea unei posibilități de reglare a temperaturii agentului termic în scopul asigurării unei temperaturi ambientale adecvate, pentru persoanele cazate în această încăpere.
4. Întocmirea și aplicarea unitară, la nivelul întregii unități, a unui program privind difuzarea emisiunilor radio-tv, aprobat de directorul unității.
5. Dotarea camerelor secțiilor E1 și E3 cu mobilier adecvat și suficient, pentru depozitarea bagajelor și a obiectelor proprii ale persoanelor private de libertate.
6. Întocmirea și completarea corespunzătoare a dosarelor de educație și asistență psihosocială ale persoanelor private de libertate, inclusiv cu semnarea de către acestea a formularelor completate privind acordarea serviciilor respective.
7. Desfășurarea unui spectru mai larg de programe de formare profesională a persoanelor private de libertate, în scopul facilitării procesului de integrare/ reintegrare socio-profesională a persoanelor încarcerate, după liberare.

